Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000393

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-09-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комариця Орест Йосифович
2. Komarytsia Orest Y

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.13

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.02

Назва наукової спеціальності: Внутрішні хвороби

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-09-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.601.03

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Стеатоз печінки, асоційований з метаболічною дисфункцією: ознаки, провідні механізми, прогноз, оптимізація лікувальної тактики

2. Hepatic steatosis associated with metabolic dysfunction: signs, leading mechanisms, prognosis, optimization of treatment strategy

Реферат:

1. У дисертаційній роботі, з урахуванням отриманих результатів, здійснено оптимізацію діагностики, стратегії та тактики ведення пацієнтів із супутнім метаболічно-асоційованим стеатозом печінки (МАСП) на основі детального аналізу поширеності захворювання, його клінічних проявів, диференціації з інтактною печінкою та визначення детермінантів переходу у стеатогепатит. Вивчено вплив стеатозу на стан серцево-судинної системи, зокрема формування кардіальних ускладнень, а також на когнітивну функцію, що має важливе

прогностичне значення та визначає необхідність мультидисциплінарного підходу до лікування пацієнтів із метаболічною дисфункцією. Вперше ідентифіковано лабораторні детермінанти переходу МАСП у стеатогепатит (МАСГ), зокрема маркери фіброзу, індекси цитолітичної активності, шкалу BARD, показники ендогенної інтоксикації, що дає можливість ранньої стратифікації ризику і персоналізації лікувальної тактики. Виявлено, що параметри ліпідного дистресу та пуринового метаболізму при МАСП подібні до МАСГ, а збільшення індексу маси тіла (ІМТ), тригліцеридоглюкозного індексу чи показників гіперглікемії та зниження периферійної інсуліночутливості суттєво підвищують ризик розвитку стеатозу та його прогресування, що підтверджено багатовимірним логістичним аналізом. Для патогенезу МАСП притаманна активація гуморального імунітету, комплементу, системне запалення, підвищення лептину та зниження селектину, а також ознаки ендогенної інтоксикації та порушень метагеному мікробіоти, що асоціюються з метаболічним та гемодинамічним дисбалансом. Вперше описано появу стеатоз-асоційованої кардіоміопатії (АСПКМП) з характерними структурними й метаболічними змінами серця, які достовірно корелюють із печінковими та метаболічними показниками; доведено провідну роль метаболічної дисфункції та запалення у формуванні патології. На стадії МАСП вже виявляється когнітивна дисфункція, подібна за вираженістю до МАСГ. Критично важливо, що наявність МАСП є незалежним предиктором розвитку гострих кардіоваскулярних подій: для хронічної ІХС кумулятивна виживаність склала 57% порівняно з 75% при інтактній печінці (Cox's F-Test p=0,04), а після гострої ІХС — 46% проти 79% відповідно (p=0,048), незалежно від статі, що підтверджує значущість патології для мультидисциплінарної оцінки та оптимізації стратифікованого лікування.

2. The dissertation, based on the obtained results, has optimized the diagnosis, strategy, and management tactics of patients with concomitant metabolic dysfunction-associated steatosis of the liver (MASLD), grounded on a detailed analysis of disease prevalence, clinical manifestations, differentiation from intact liver, and identification of determinants for progression to steatohepatitis. The impact of steatosis on the cardiovascular system, including the development of cardiac complications, as well as on cognitive function, which holds significant prognostic value and necessitates a multidisciplinary approach to treating patients with metabolic dysfunction, has been studied. For the first time, laboratory determinants of the transition from MASLD to steatohepatitis (MASH) were identified, including fibrosis markers, cytolytic activity indices, the BARD score, and indicators of endogenous intoxication, enabling early risk stratification and personalized therapeutic approaches. It was found that lipid distress and purine metabolism parameters in MASLD resemble those in MASH, while increases in body mass index (BMI), triglyceride-glucose index, hyperglycemia markers, and decreases in peripheral insulin sensitivity significantly raise the risk of steatosis development and progression, confirmed by multivariate logistic regression analysis. The pathogenesis of MASLD is characterized by activation of humoral immunity, the complement system, systemic inflammation, increased leptin, decreased selectin levels, as well as signs of endogenous intoxication and alterations in the microbiome metagenome associated with metabolic and hemodynamic imbalances. For the first time, the emergence of steatosis-associated cardiomyopathy (SACM) was described, with characteristic structural and metabolic cardiac changes correlating significantly with hepatic and metabolic indicators, demonstrating the leading role of metabolic dysfunction and inflammation in disease formation. Cognitive dysfunction, comparable in severity to that in MASH, is already evident at the MASLD stage. Critically, the presence of MASLD is an independent predictor of acute cardiovascular events: cumulative survival in chronic ischemic heart disease (IHD) patients was 57% compared to 75% with intact liver (Cox’s F-Test p=0.04), and 46% versus 79% after acute IHD (p=0.048), regardless of sex, confirming the significance of this pathology for multidisciplinary assessment and optimization of stratified treatment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Комариця О.Й., Радченко О.М., Боровець М.О. Адипоцитокіни лептин та резистин у хворих на цукровий діабет і артеріальну гіпертензію залежно від наявності супутнього метаболічно-асоційованого стеатозу печінки. Проблеми ендокринної патології 2023; 80(3):55-60. https://doi.org/10.21856/j-PEP.2023.3.07
- 2. Stadnik S, Radchenko O, Komarytsia O, Zhakun I, Filipyuk A, Bek N. Peculiarities of structural changes in the brain substance in patients with arrhythmias depending on the severity of cognitive disorders. Wiad Lek. 2023;76(6):1391-1399. DOI: 10.36740/WLek202306110
- 3. Комариця ОЙ, Радченко ОМ, Москва ХА, Боровець М.О. Зміни кишкової мікробіоти у пацієнтів з метаболічно-асоційованим стеатозом печінки. Міжнародний ендокринологічний журнал. 2023;19(6), doi: http://dx.doi.org/10.22141/2224-0721.19.6.2023.1309
- 4. Боровець МО, Радченко ОМ, Москва ХА, Комариця ОЙ, Урбанович АМ. Ураження органів травлення при цукровому діабеті. Ендокринологія. 2023;28(3):270-275. DOI: 10.31793/1680-1466.2023.28-3.270
- 5. Komarytsia OY, Pylypiv LI, Radchenko OM. Peculiarities of metabolism and cardiac electrical activity in patients with chronic obstructive pulmonary disease in the presence of metabolically-associated liver steatosis. Туберкульоз легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. 2023; 28(4):10-15. DOI: http://doi.org/10.30978/TB2023-4-10
- 6. Радченко О.М., Урбанович А.М., Комариця О.Й., Сяська Л.В., Боровець М.О. Стеатотична хвороба печінки, пов'язана з метаболічною дисфункцією ендокринного ґенезу. Ендокринологія. 2023;28(4):327-334
- 7. Komarytsia O, Radchenko O, Borovets M, Strilchuk L, Stadnik S. Changes in the cytokine profile in patients with a combination of type 2 diabetes mellitus, hypertension, coronary heart disease and hepatic steatosis under conditions of obesity. Rom J Diabetes Nutr Metab Dis. 2023; 30 (4): 460–465 https://doi.org/10.46389/rjd-2023-1373
- 8. Radchenko O., Komarytsia O., Borovets M., Ivasivka R., Guta R. Proinflammatory interleukins 2, 6 and tumor necrosis factor alpha in patients with hypertension and diabetes mellitus depending on the presence of metabolic-associated liver steatosis. International Journal of Endocrinology. 2024(3):200–203. https://doi.org/10.22141/2224-0721.20.3.2024.1389
- 9. Koroliuk O, Komarytsia O, Huk-Leshnevska Z, Zenin Z. Metabolically associated fatty liver disease in patients with very high cardiovascular risk: prevalence, clinical significance, gender differences. East Ukr Med J. 2024;12(2):296-311 https://doi.org/10.21272/eumj.2024;12(2):296-311
- 10. Комариця ОЙ, Радченко ОМ., Гук-Лешневська ЗО, Стаднік СМ. Оцінка когнітивної функції в пацієнтів з метаболічно-асоційованим стеатозом печінки. International Neurological Journal (Ukraine).2024;20(7):343-346. doi: 10.22141/2224-0713.20.7.2024.1114
- 11. Komarytsia O, Radchenko O, Korolyuk O, Stadnik S, Bek N. The state of immune system in patients with cardio rheumatic diseases and concomitant metabolic-associated liver steatosis.Rom J Diabetes Nutr Metab Dis.2024; 31(4):393–398 https://doi.org/10.46389/rjd-2024-1705
- 12. Комариця ОЙ, Королюк ОЯ, Радченко ОМ, Філіпюк АЛ. Порушення вуглеводного метаболізму за умов стеатозу печінки, асоційованого з метаболічною дисфункцією. Ендокринологія. 2024; 29(4):347-354. DOI:10.31793/1680-1466.2024.29-4.347
- 13. Radchenko O, Komarytsia O, Borovets M. Selektyna u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym i cukrzycą w zależności od współistniejącej metabolicznie zależnej stłuszczeniowej choroby wątroby Via Medica Jornals, Forum Zaburzen Metaboicznych 2024; 15(1): 28-33
- 14. Ilnytskyi J, Yaremchuk D, Komarytsia O. Adsorption of Low Density Lipoproteins on an Azobenzene-Containing Polymer Brush: Modelling by Coarse-Grained Molecular Dynamics. Processes 2023, 11, 2913. https://doi.org/10.3390/pr11102913

- 15. Радченко О.М., Комариця О.Й., Стрільчук Л.М., Зімба О.О. Особливості перебігу геморагічного васкуліту за умов стеатозу печінки. Актуальні проблеми сучасної медицини. 2020; 5:20-26. DOI: 10.26565/2617-409X-2020-5-03.
- 16. Комариця О.Й., Радченко О.М. Патогенетичний вплив стеатозу печінки у пацієнтів із геморагічним васкулітом: кореляційний аналіз. Буковинський медичний вісник.2021:1:58-62.
- 17. Радченко О.М., Комариця О.Й., Стрільчук Л.М., Зімба О.О. Стан органів гепатобіліарної зони у пацієнтів із геморагічним васкулітом. Буков мед вісник. 2021; 25(4): 74-79. DOI: 10.24061/2413-0737.XXV.4.100.2021.13
- 18. Комариця О.Й., Радченко О.М., Яцев Ю.М. Стан печінки у пацієнтів з набутими вадами серця ревматичного ґенезу. Вісник проблем біології і медицини. 2021; 1(159): 87-90
- 19. Радченко О., Комариця О., Стрільчук Л., Зімба О. Співвідношення нейтрофільних гранулоцитів до лімфоцитів при геморагічному васкуліті зі стеатозом печінки: клінічне значення. Сімейна медицина. 2021;5-6:48-52 https://doi.org/10.30841/2307-5112.5-6.2021.253006
- 20. Комариця О.Й., Сяська Л.В., Радченко О.М. Патогенез розвитку та впливу метаболічно-асоційованого стеатозу печінки: кореляційний аналіз. Науковий вісник Ужгородського університету, серія «Медицина», 2022; 2 (66):72-76. https://doi.org/10.32782/2415-8127.2022.66.13
- 21. Комариця О.Й. Значення індексу де Рітіса у пацієнтів з стеатозом печінки. Експериментальні фізіол і біол. 2022;95(3):20-24.
- 22. Комариця О.Й., Кондратюк М.О., Радченко О.М. Специфічні показники синдрому ендогенної інтоксикації за умов супутнього стеатозу печінки. Клін і проф. медицина. 2023;2(24):20-25 https://doi.org/10.31612/2616-4868.2(24).2023.03
- 23. Комариця О.Й. Гепатокіни серомукоїди: патогенетична роль за умов стеатозу печінки.Сімейна медицина.2023;3:85-87.DOI:https://doi.org/10.30841/2786-720X.3. 2023. 289356
- 24. Комариця О.Й. Тригліцеридоглюкозний індекс як критерій стеатозу печінки. Буковинський медичний вісник. 2023;27(3):21-24. DOI: 10.24061/2413- 0737.27.3.107.2023.4.
- 25. Комариця О.Й. Гепатостеатоз-асоційована кардіоміопатія: кореляційний аналіз ехокардіографічних параметрів. Health & Education. 2023;3:25-30.
- 26. Філіпюк А.Л., Комариця О.Й. Стеатоз печінки як прогностичний фактор хронічної ішемічної хвороби серця. Одеський медичний журнал. 2023; 4: 32-34 http//doi.org/10.32782?2226-2008-2023-4-6
- 27. Комариця О.Й. Стеатоз печінки у пацієнтів з стабільною стенокардією. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2023;4:88-90 doi 10.11603/1811-2471.2023.v.i4.14303
- 28. Комариця О.Й., Радченко О.М., Пилипів Л.І. COVID-19 та стеатоз печінки, асоційований з метаболічною дисфункцією: огляд літератури та власні дослідження. Вісник проблем біології і медицини. 2024;2(173):45-51
- 29. Комариця О.Й. Лабораторні ознаки диференціації метаболічно-асоційованого стеатозу печінки від інтактного її стану. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2024; 2(58): 78-83 DOI 10.11603/1811-2471.2024.v.i2.14722
- 30. Комариця О.Й., Кондратюк М.О., Радченко О.М. Прояви синдрому ендогенної інтоксикації залежно від його активності за рівнем молекул середньої маси. Буковинський медичний вісник. 2024; 28 (2): 8-14
- 31. Стрільчук Л.М., Комариця О.Й. Роль генетичних мутацій генів транспортерів холестерину в розвитку кардіоваскулярних та гепатобіліарних порушень: погляд клініцистів. Практикуючий лікар.2020; 9(3-4):5-9
- 32. Радченко О.М., Комариця О.Й. Сучасні погляди на стеатоз печінки: ігнорувати чи лікувати? Здоров'я України.2021;1(494):48-51
- 33. Комариця О.Й., Зімба О.О. Відношення нейтрофілів до лімфоцитів при геморагічному васкуліті зі стеатозом печінки. Інтегральні гематологічні індекси у діагностиці та прогнозуванні перебігу внутрішніх хвороб (Моногр.). Львів-Простір-М, 2021:68-71

- 34. Комариця О.Й., Радченко О.М. Вплив стеатозу печінки на перебіг гострої та хронічної ревматичної ревматичних хвороб серця. Практикуючий лікар. 2022; 11(2-3):68-72.
- 35. Комариця О.Й. Діагностичне значення відношення аспартатамінотрансферази до тромбоцитів у пацієнтів зі стеатозом печінки Практикуючий лікар. 2024; 1:70-74. DOI: 10.31793/2413-5461.2024.13-1.70.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U001081 0122U00016

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журавльова Лариса Володимирівна
2. Larysa V. Zhuravlova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-0051-3530

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сірчак Єлизавета Степанівна
2. Yelyzaveta Sirchak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0001-6738-0843

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабінець Лілія Степанівна
2. Liliya S. Babinec

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Базилевич Андрій Ярославович
2. Bazylevych Andriy

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Світлик Галина Володимирівна
2. Halyna V. Svitlyk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Ольга Олександрівна
2. Olha O. Bondarenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-2266-5743

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Гребеник Мар’ян Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Гребеник Мар’ян Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Левандовська Н.М.
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна